

عنوان مقاله:

تحلیل نمادین نقش ترنج با تاکید بر منسوجات عصر سلجوقی

محل انتشار:

اولین کنفرانس ملی یافته های پژوهشی در علوم کشاورزی، منابع طبیعی، محیط زیست و انرژی پاک (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

مریم فیضی زاده مقدم - مشهد، ایران، مدرس دانشگاه الزهراء

خلاصه مقاله:

آغاز منسوجات و پارچه بافی در ایران شاهد آن است که در زمان های متفاوت، به حمایت پادشاهان نیاز بوده و هرگاه مورد حمایت قرار گرفته بود به پیشرفت های بزرگی رسیده است. سال ها پیش ایرانیان نه فقط انواع منسوجات زیبا و نفیس را می ساختند، بلکه مقادیر زیادی پارچه به سایر کشورها نیز ارسال می کردند که اکنون در بعضی موزه های جهان در حال نمایش است. نقش ترنج و نماد پردازی آن در همه وجوه دوران طلایی عصر سلجوقی به خصوص در منسوجات، نشان از اهمیت شاخص این نقش و پردازش به آن به صورت حرفه ای می باشد، نقش ترنج از نقش های اصلی ایرانی است. ایرانیان از شکل های گوناگون ترنج و ترکیب آن با نقوش دیگر، اشکال بدیعی پدید آورده اند، از جمله طرح ترنج بندی، ترنج تودرتو، ترنج دسته گل، ترنج فندیلی، ترنج و محراب ، و ترنج شاه عباسی. در برخی از منسوجات قرن هشتم تا اوایل قرن دهم، نقش ترنج کاملاً واضح است. از این رو در این پژوهش مد نظر است نقش زیبای ترنج در منسوجات دوران سلجوقی را بررسی کرده و با شناساندن این نقش علت بکارگیری آن را به امروز پیوند دهیم. در این مقاله به روش توصیفی - تطبیقی و تحلیل محتوا و با بهره گیری از منابع اسنادی (کتابخانه ای) به بررسی تفاوت های نقش ترنج در منسوجات دوره سلجوقی پرداخته میشود. یافته ها بیانگر این است که نقش ترنج در هنر ایران و بخصوص دوره سلجوقی به طور آشکار هم از نظر کاربردی و هم از نظر مفهومی به درجه ای از زیبایی و اهمیت رسیده که در کمتر نقشی بتوان شاهد آن بود.

کلمات کلیدی:

نقوش پارچه، سلجوقی، ترنج در پارچه ها، منسوجات سلجوقی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1952376>

